



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Disputatio VII. De poenis suspecti haeretici, filiorumque haeretici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Leis indicatur in cap. excommunicamus. 1. & 2. de hæreticis, ubi datur relinquitur brachio seculari debita animadversione puniendi. Ergo post damnationem iam functus est index Ecclesiasticus officio suo. Item, quia traditus curiæ seculari ad misericordiam non admittitur, vt statim dicemus: sed nullus damnatur vt impenitens, qui seculari curiæ non tradatur per ipsam condemnationem. Ergo facta condemnatione iam non est locus remissioni: ita multis relictis docet Farinac. *quæst. 193. num. 58. & 59. iuncto 57. Pegna 2. part. direct. comm. 36. vers. postquam.* Suarez. *de fide, disp. 23. sect. 2. n. 16. Simancas de cathol. instit. tit. 46. n. 26. Dixi regulariter nam in aliquo casu raro, in quo magna veræ conuersionis indicia reus offenderet, & de quo sperari posset fructus, possent ab Inquisitoribus exequitate ad misericordiam admitti.*

20. Ex his inferitur quid dicendum sit de illo, qui eductus è carcere, vel potius in tabulaculo existens audierit sententiam conuentionis, an. inquam, ille recipendus sit? Ratio dubitandi est, quia respectu huius iam est sententia prolata, illique manifesta, etsi non sit promulgata. Ergo eius conuersio post condemnationem fit, Ergo non verè debet censeri, sed ad vitandam penam ac proinde recipienda, & ita cauetur in quadam Madriliana instructione. Refert Francisc. Pegna 2. p. dir. comm. 39. *vers. postquam,* cui ipse consentit. Nihilominus si in aliquo casu Inquisitores viderint specialissima conuersionis signa, poterunt & hunc ad reconciliationem admittere, quia id videtur pietati, & misericordie Ecclesie conuenire; & docuit ipse Pegna *supra. & 3. part. comm. 42. n. 175. circa finem Decian. tract. crim. lib. 5. c. 39. n. 3. Farin. de hæres. quæst. 193. n. 60.*

PUNCTUM III.

De pena portandi saccum benedictum, & omitte penitentias sibi impositas.

1. Portatio sacci propter infamiam pena reputari debet.
2. Inquisitores aduersus non exequentes penitentias procedere possunt.
3. Omitte implere penitentias aliqui vt relapsi condennant.
4. Probabilis tanquam impenitentem puniendum esse.
5. Proceat, tametsi ipse sub iuramento se obligasset ad penam relapsi sustinendam.

AD corporales penas reduci potest, propter infamiam, quam gignit sacci benedicti portatio. Solent enim Inquisitores consuetudine iam recepta per totum orbem hæreticos penitentem in signum conuersionis, & desolationis erroris impetare, vt parenter supra vestes portent saccum quandam crucis rubri, vel crocei coloris signatum; de quo latè Pegna ad Eymet. 3. part. comm. 42. n. 175. Farin. q. 193. n. 91. Simancas de catholic. instit. tit. 47. n. 9. & segg. Ioan. à Rojas singul. 1. n. 23. & tract. de hæret. 2. p. n. 309. Calderin. tract. de hæreticis redeuntibus & conuersis. 8. Repertor. verbo *carcer.* verbo *crux.* verbo *infamia.* & alij apud ipsos.

2. Difficultas autem est, an si ij hæretici penitentes supra dictam habitum occultauerint, aut abiecerint, possint ab Inquisitoribus puniri, & qua pena puniendi sint, & generaliter quoties reliquas penitentias impositas non exequuntur. Et quod ad primum attinet certum est posse Inquisitores aduersus hos penitentes penitentias iniunctas non implentes procedere, tanquam de hæresi suspectos, non enim leuem suspicionem ingerunt conuersionem antecedentem factam esse, & errores præcitos non ex animo desolati, siquidem eorum satisfactione parui pendunt, & omitte: sic docent Eymet. 3. p. q. 97. & ibi Pegna *comm. 146. circa prius. Simancas de catholic. instit. tit. 48. n. 29. & 30. & in enchirid. violata relig. tit. 61. rubr. de penit. n. 7. Campeg. in addit. ad Zanch. tract. de hæretic. c. 20. in verbo *penas.* Farin. q. 93. de hæres. n. 123.*

3. Quoad secundum verò, qua pena puniendi sint hi hæretici penitentias implere recalcantes, non est constans omnium sententia. Aliqui enim dicunt, vt impenitentes, & relapsos condemnandos esse, & curiæ seculari tradendos. quod præcipue locum habet in penitentia carceris, quæ grauior est si ab illa auferre tentantur: sic post alios antiquiores tradit Calderinus *tract. de hæreticis. rubr. de hæres. contum. n. 1. & 2. vmbert. Locat. in iudicial. inquisit. verbo *carcer.* n. 16. ad finem, vers. *carceres autem fugiens.* Zanch. tract. de hæreticis. c. 10. n. 4. vers. de eo verò, & n. 5. & ibi Campegus in addition. litt. C. in verbo *detrahisse.* Decian. tract. crim. lib. 5. cap. 56. n. 4. & videtur esse sententia Eymetici director. 3. part. quæst. 97. *finis.* Mouentur, quia omitte sine causa penitentiam sibi iniunctam exequi, præsumitur fidei conuersum esse, & in errore prillino perseverare. Ergo vt relapsus damnari poterit, quia in errorem iam reprobatum præsumitur relabi. Neque obstat hanc penitentiam violatione non esse formaliter hæresim, sed solum ex illa præsumptiue argui, quominus vt relapsus damnatur: quia (vt supra diximus) vt relapsus damnatur, qui abiurata hæresi in violentiam illius incidit suspicionem *cap. accusatus de hæreticis, in 6.**

4. Nihilominus verius, & probabilius reputo hunc violentem penitentias iniunctas, non relapsum, sed impenitentem esse, & contra illum tanquam impenitentem procedi posse, dum in illo statu perseverat, & sicut impenitens, si à contumacia recedit, & misericordiam expostulat, admittitur, & nullo modo brachio seculari traditur: sic cum hoc impenitente faciendum est: debet tamen pro crimine violatæ penitentiae absque causa, arbitrio Inquisitorum puniri, vel pecuniaria pena, vel fustibus, vel iciniis, penata qualitate Personæ, grauitate criminis, & malitia: sic docet doctissimus Franciscus Pegna 3. parte quæst. 96. *comment. 1. & 6. vers. itaque.* Ioan. à Rojas *tract. de hæres. 2. part. assert. 4. n. 335. vers. tertio fuit.* Simancas de catholic. instit. tit. 16. *rubr. de custodia reorum. n. 24. & 25. vocans contrariam opinionem crudellem, & fallam in enchirid. violata relig. t. 57. rubr. de carcere perpetuo n. 4. & 5. Hippolit. Riminald. conf. 150. per totum Farinacius quæst. 193. n. 136. & segg. præcipue 146. Lexius Zechius summ. 1. part. 1. de fide rubr. de hæres. cap. 11. n. 19. vers. secundo loco & alij apud ipsos. Ratio efficax est, quia violatæ penitentias iniunctas quales sunt, fugere è carcere, habitum penitentialem non deserte, non peregrinari, & non est signum à iure statum, approbationis erroris, Ergo non debet violas ob talem violationem, vt relapsus condemnari. Probo hanc consequentiam, quia non permittitur iudicibus condemnare vt relapsum, quem iura relapsum non iudicant. Adde solum fictione, & præsumptione iuris poterit dici violas habentis penitentias iniunctas approbare errorem detectum, cum ergo verè non approbet, pena ordinata puniendus non est. Et ex his soluitur contrarium fundamentum procedit enim cum quis omitte exequi penitentias directæ contrariis errori desolato, veluti si omittet se purgare, errorem abiurare, hæreticis non fauere: hæc enim à iure statuta sunt signa vehementer approbationis erroris, ac proinde vt relapsus postea is condemnari, lecus de aliis penitentis: vt bene Hippolit. Riminald. Franc. Pegna, Simanc. Farinac. docent *leci al. legatis.**

5. Extendenda tamen est hæc nostra sententia, vt procedat, etiam si hæreticus penitens sub iuramento, & pena relapsi se obligasset ad penitentiarum executionem, adhuc non debet vt relapsus condemnari ob violationem penitentiarum, quæ heresi directæ contrariæ non sunt. Quia obligatio cuiuscumque merienda est iuxta iuris regulas, quibus censendus est quilibet se velle conformare. *l. si duo. ff. de acquirenda, vel omittenda hæred. l. vmo. potest. ff. de legatis. 1.* Cum ergo regula iuris non permittat hunc violatorem vt relapsum puniri, ex eius obligatione hanc penam portare non debet. sic Hippolit. Riminald. conf. 150. num. 6. & 7. iuncto. n. 35. lib. 4. Franciscus Pegna direct. 3. p. quæst. 97. *comment. 156. in fine.* Farinacius quæst. 193. de hæres. n. 142. Menoch. conf. 81. n. 113. & segg. lib. 3.

DISPUTATIO VII.

De penis suspecti hæretici, filiorumque hæretici.

PUNCTUM I.

Hæresis suspecti quam penam incurrat.

1. Quotuplex sit hæresis suspicio.
2. Magna, & vehementis suspicio hæresis quæ sit, varijs exemplis explicatur.
3. Quæ sit maxima, & violenta hæresis suspicio.
4. Leuis suspicio non sufficit ad condemnationem.
5. Sufficit ad interrogandū reum, secundam plures Doctores.
6. Alij reiciunt.
7. Distinctione resoluitur difficultas, quæ statuitur interrogari posse, si oriatur suspicio ex delicto, cui iuri communi annexa est talis suspicio secus si solum ex opinione Doctorem.
8. Leuiter suspectus suspicione præbabit, & iuridica condemnatione est vt abiret de leui.
9. Pro crimine inducente suspensionem leuem condemnari potest reus ad aliquam penam pecuniariam, vel carceris pro aliquo tempore.
10. Ad que condemnari potest qui vehementer suspectus est.
11. Quid si suspicio ex famoria hæresis oriatur.
12. Violenter suspectus vt hæreticus damnari potest.

HÆRETICIS affines sunt crimen committentes, ob quod redduntur de hæresi suspecti. Hæc autem suspicio triplex est, modica, siue leuis, magna, siue vehemens, maxima siue violenta, Modica suspicio, & leuis est, quæ ex leuibus indicis, & coniecturis oritur. Vocantur leuia indicia, modicæque coniecturæ, ex quibus leuiter inferitur crimen suspectum, quod aliis terminis declaratur.

leues iudicia, modiceque coniecturae sunt, ex quibus non frequenter, sed raro concluditur crimen suspicatum. Quapropter si frequenter peccatis, & vitam generis depravatam leuiter de fide redderis suspectus. Item si sacramenta ministras ex malo statu, vel sine iurisdictione, & potestate; aut bis reperis sacramentum non repetendum; & secundas nuptias contrahis videntur priori coniuge, si per annum excommunicacione extra causam fidei; si in sacramento confessionis ad Venetum, adve flagitiose penitentem prouocet, & his similia, &c. Aduerto tamen adesse in his grauem differentiam. Nam quaedam reddunt de haeresi leuiter suspectum, secundum Doctorum communem opinionem; alia vero reddunt de haeresi leuiter suspectum, ex iure, & lege sic faciente.

1. Magna si vehemens suspicio haeresis est illa quae ex verbis, vel factis efficitur, frequenterque h.eresim concludentibus demonstratur: quae autem sunt haec verba vel facta legum esset recentior. Videri possunt Vmbert. Locat. in iudiciali inquisit. verbo suspicio num. 10. & 19. Eymers. 2. p. direct. quest. 56. & ibi Pegna comment. 81. Legius Zechius in summa p. tit. de fide rubr. de haeresi. 2. n. 1. Praecipua exempla sunt, quae adducit Eymers. vbi recolligit omnes casus à iure expressos vehemens suspitionis. Et claritas gratia, haec placet inserere. Primum est si vocetis res claritas gratia, haec placet inserere. Primum est si vocetis res potest de fide, & intra terminum assignatum abique causa non comparere suspectus de haeresi redderis vehementer, ex e. cum excommunicatus de haeresi in 6. Secundus, si impedias scienter directè vel indirectè inquisitionis officium. c. inquisitionis negotiorum de haeresi in 6. §. vlt. quia reputaris haereticorum fautor, defensor. Tertius si impedias inquisitionis officium praesens scienter consilium auxilium, vel fauorem ob eandem rationem, quia fasces haeresi, & habetur in supra dicto cap. v. inquisitionis. Quartus, si haereticos ab inquisitionibus citatos, & eorum credentes intratus, quomodo veritatem celerem, vel falsum deponant quia fasces eorum malitiae grauius: habetur cap. accusatus de haeresi in 6. §. in. Quintus, si fauces, defendas, recipias haereticum, quia haereticus est, non quia tibi est consanguineus, vel amicitiosus: habetur excommunicatus 1. §. credentes de haeresi. Ad idem est, si cum haereticis specialissimam contrahas familiaritatem: iuxta cap. inter sollicitudines de purgat. canonice. Sextus, si in causa fidei conuincaris dixisti in iudicio falsum, eo quod renoues quod prius antea fueris falsus, tanquam de haeresi suspectus vehementer habendus es; colligitur ex e. litteras de praesumptionibus Septimus colligitur ex extraneis. Ioannis XXIII. incipiente. Ad nostram de regularibus inter communes. Vbi suspecti vehementer de haeresi redduntur religiosi, qui in partibus vitraminis abique superiorum licentia comorantes demorantur in Romae Ecclesiae constitutionibus, & alia multa à fide deuia in suis sermonibus, & secretis colloquiis enomere non verentur.

2. Maxima autem, seu violenta suspicio haeresis est, quae ex verbis, aut factis ornata dicitur iudicem ad credendum sic facientem, vel dicentem haereticum esse: vt si haereticos adorat, vel more suo reuerentiam exhiberet consolationem vel communionem ab eis receperit, cap. accusatus de haeresi in 6. §. qui cum quodam sit. c. lib. Deinde si in causa fidei excommunicatus per annum indoluerit, cap. cum excommunicatus de haeresi in 6. Adde si deficias in purgacione canonica, quam in causa fidei tibi indictam praestare non potuisti, c. inter sollicitudines de purgacione canonica. Denique, si post abiuratum haereticum de qua conuictus fueras, vel postea conuincaris cum haereticis communicas, eos visitas, receptas, deficias, afficias dona, vel munera eis donas, vel mitis e. accusatus, si illa quoque de haeresi in 6. In hac enim explicacione leuis, vehemens, & violenta suspitionis exemplis declaratis continentur Doctores: vt videtur est in Vmbert. Locat. in iudiciali inquisit. verbo suspicio n. 1. 2. 3. & 4. Simanc. de cathol. instr. tit. 50. n. 22. 23. 25. & 26. c. in enchirid. tit. 4. n. 2. & segg Eymers. 2. p. q. 55. & ibi Pegna comment. 80. & 3. p. comment. 24. n. 100. Farinac. de haeresi, q. 187. §. 2. 3. & 4. his positus.

3. Si de leui suspicione loquamur, regula omnino tenenda est non sufficere ad condemnandum reum, quia leuia iudicia, modiceque coniecturae mouere non debent animum viri prudentis ad iudicium ferendum de tam graui crimine; sed potius in sanum sensum debent interpretari: sic Vmbert. Locat. supra num. 6. Simancas de cathol. instr. tit. 50. num. 28. c. in Enchirid. tit. 4. n. 6. Eymers. 2. part. q. 55. num. 2. Rojas tract. de haeresi, 2. part. n. 148. Farinacius q. 187. n. 26. Neque obstat l. c. de haeresi, vbi ex leui argumento aduersus catholicam religionem condemnatur reus, vt haereticus. Inquit enim textus, H.eresicum autem vocabulo constituitur, c. p. latu aduersus eos sanctionibus succumbere debent, qui vel leui argumento à iudicio catholice religionis, & sacramenti detecti fuerint deuia. Non inquam, obstat nam licet plures Doctores sentiant illa verba, leui argumento viurpari non pro leui iudicio, & probatione verius, & probabilius est pro leui haeresi esse intelligenda: ita vt sit sensus eos haereticos vocabulo conuinceri, qui leui argumento, id est paulatim, vel in minimo, vel in vno tantum articulo à fide catholica deuiant: sic explicant, & optime probant Pegna 2. p. direct. ad e. de haeresi comm. 1. versic. 1. & hanc sententiam fol. 86.

Farinacius pluribus relictis de haeresi, q. 178. num. 61.

4. Difficultas autem est, an haec suspicio sufficiat ad inquirendum specialiter contra aliquem, ipsi tumque interrogandum. Ratio dubitandi est, quia inquisitio, & interrogatio assumuntur à iudice ad inuestigandam veritatem, quae inuestigatio neque otiosa est censenda, neque iniuriola, cum fundamentum, & occasionem praestiterit illius. Et confirmo: si iudicia vehementis suspitionis daret, non solum inquiri, & examinari, sed & torqueri posses super delicto infamato. Ergo leuia iudicia saltem examinationi te reddunt subiectum: & ita tenet Sigismund. Scaccia tract. de iud. cap. 59. c. n. 2. Ioann. Calderinus tract. de haeresi, filiorum c. nepos. num. 10. Rojas tract. de haeresi, 2. part. num. 20. Pegna ad Eymers. 2. part. comment. 12. ad cap. excommunicatus, l. 1. de haeresi, paulo post princip. Decian. tract. crimin. lib. 5. cap. 20. n. 21. c. 35. n. 20. versic. quae tamen vera sunt. Malcard. de probationib. lib. 2. concl. 861. n. 3. Squalicent. tract. de fide cathol. cap. 2. num. 1. Roland. consil. 8. num. 6. lib. 3. Paulus consil. 2. num. 100. lib. 4. & alij Limitant tamen plures hanc suam sententiam, vt procedat in hoc vili, improbo, & abiecto; secus vero in homine honesto, nobili, religioso: sic Pegna supra versic. ceterum c. cum 80. versic. utque ita crederem. Rojas num. 21. Menochius de praesumpt. lib. 1. q. 190. num. 2. & segg. Et ratio huius limitationis esse potest; quia ratione vilitatis, & improbitatis augetur suspicio; & contra veritatem probatis, & nobilitatis minuitur. Adde improbo & vili non grauem iniuriam irrogari, si de fide examinatur; cum occasionem dederit mala suspitionis, & contra probum, & honestum virum sola inquisitio grauissem laedit, & maculat. Quapropter secundum omnes, neque vili homini ob solam leuem suspicionem capta permittitur; quia capta grauius laeditur.

5. Verum supra dictam sententiam etiam cum limitatione postam plus Doctores reuocant: quibus fauet haec efficax ratio, quia inquisitio, & examinatio de credulitate alicuius esse non potest; nisi quia de eius recta fide dubitatur: à ob leuia iudicia, leuiterque coniecturas dubitare de aliquo ita graue crimen ac est infidelitas licere nequaquam potest: vt ex communi sententia supponit Lessius lib. 2. de iustit. cap. 29. dub. 3. num. 15. Et confirmo: cum iudex dubitat; an aliquis infidelis sit iudicat eius fidem ambiguum esse, & incertam; à ex leuibus iudiciis id indicare iniuriolum est. Ergo non est licita inquisitio, quia haec dubitationem supponit: sic Simancas de cath. instr. tit. 50. n. 28. c. in enchirid. tit. 4. rubr. de suspectis, n. 7. Clarus pract. crim. §. si quaest. 6. n. 6. versic. scias. Menochius de praesumpt. quest. 100. num. 2. & segg. Nauar. consil. 2. n. 8. versic. septimo lib. 5. tit. de haeresi.

6. In hac contrarietate placet mihi distinctione vti: si haeresis suspicio leuis oriatur ex delicto, cui à iure, vel consuetudine talis suspicio annexa est: censio inquiri, & interrogari possit delinquentem ex eius fide; & credulitate; secus vero, si suspicio oriatur ex aliis delictis, quibus solum in opinione Doctorum positum est ingerere suspicionem. Secundam partem huius conclusionis probant satis nuper dicta pro secunda sententia. Priorem vero probat vtilis, & consuetudo: quoties enim reperitur aliquis habens libros prohibitos illosque legens, & sine potestate sacramenta ministrans, binas nuptias contrahens in sacramento confessionis ad peccatum prouocans in excommunicatione per annum infordegens, examinatur eius fides. Ergo dicendum est ob leuem suspicionem iuridicam subiecti delinquentem examinationi, Et ratio est, quia non directè examinationi subiectur sed indirectè; directè enim examinatur, & interrogatur, & torquetur, si opus est, super delicto cauente suspicionem; de suspicione autem solum in consequentiam: ac proinde in tali examinatione, & interrogatione nulla illi irrogatur iniuria quia non imponitur illi alia suspicio, vel dubitatio praeter eam, quae à iure est imposita. Item condemnatis super hoc delicto, & sic de fide leuiter suspectis, indicetur abiuratio de leui, vt statim dicemus; quae necessario supponit reum esse prius examinatum. Et cum hac distinctione procedit meo iudicio, Suarez de fide, disp. 24. sect. 2. n. 4. vbi relictis summariè contrariis opinionibus concludit negotium esse praeudiale. nam si suspicio leuis procedat ex delicto graui, ratione delicti sufficere poterit ad capturam, &c. Et ita in his videmus fieri abiurationem de leui, vt si legit librum haereticum, vel secundas nuptias, &c. Quado vero nullum processit tale delictum, vbi videtur illa prior sententia regulariter loquendo, id est, nisi causa grauis & prudens aliud postulet, haec Suarez. Idemque videtur lenire omnes illi, qui ad inquirendum & examinandum reum exposulant suspicionem non qualemcumque, sed probabilem; hoc est (vt ego credo) à iure probatam: sic docent Simanc. de cathol. instr. tit. 50. rubr. de praes. n. 27. Rojas tract. de haeresi 2. q. num. 21. Vmbert. Locat. in iudiciali inquisit. verbo citato n. 15. versic. citari non debet. Farinacius de haeresi, q. 185. n. 58. Rupert. Inquisit. verbo suspecto, versic. nota quod suspicio. Contrad. pract. tit. de haeresi, num. 9.

7. Ex his inferitur primo leuiter suspectum suspicione probabili, & iuridica condemnari debere, vt abiuret de leui, vt tali, inquam abiuratione purget suspicionem contractam. sic Eymers. direct. 2. part. quest. 55. n. 9. c. 10. & ibi Pegna comment. 80. versic. 6. c. vbi quis c. 3. p. q. 87. c. 26. versic. nec refert. Simancas

DE
VSTRO
ALAO
TON,
IIII

cas late probans de cathol. instit. tit. 1. rubr. de abiurat. num. 18. 21. & segg. Farinacius q. 187. num. 31. Decian. tract. crim. lib. 5. cap. 47. n. 2. Sigismund. Scaccia de iudic. c. 59. n. 10. & 11.

9. Secundo inferitur pro crimine inducente leuem suspitionem condemnari reum posse ad aliquam penitentiam, vel penitentiariam, vel conclusionem pro aliquo tempore, vel fustigationis, vel tritensis, arbitrio Inquisitorum, pensata qualitate personae, & grauitate delicti, & malitia: sic Decian. supra cap. 38. num. 7. Repert. verbo testis, versio. nota quod sufficit. Farinacius supra num. 33.

Vt autem abiuratio, & condemnatio leuiter suspectis inferatur, necessario delictum, seu iudicium ex quo talis suspicio oritur plene debet esse probatum; alias non vera esset suspicio, nec digna poena: sic Farinac. q. 187. n. 34. Menoch. consil. 82. n. 155. Mascard. de probationib. lib. 2. concl. 86. n. 7. Rojas de haret. 2. part. assert. 6. n. 148. versio. sed illa signa, & singul. 164. post. n. 6. & alij apud ipsos.

10. Quod si de vehementi suspitione sermo sit, qui illam contrahit, condemnari potest, primo ad abiurationem; quia alia via non videtur suspitione in grauem purgari posse. Sic Decian. tract. crim. lib. 5. cap. 47. num. 2. Locat. iudic. inquisit. verbo suspicio num. 7. Farinac. q. 187. num. 40. Cantera rubr. de hareticis, cap. 1. num. 56. Suarez de fide disp. 23. sect. 2. n. 4. & 5. Eymet. 2. part. direct. q. 55. num. 12. & 3. part. rubr. de quinto modo termin. processum. num. 166. versio. circa istum. & ibi Pegna comm. 41. Secundo d. maari potest in aliqua extraordinaria poena, vel pecuniaria, vel turensis, vel fustigationis pensata, qualitate personae, & delicti, ex quo oritur suspicio: hoc enim est, quod punitur, sic Vmbert. Locat. verbo suspicio, n. 26. versio. plura tamen. Farinac. num. 42. Rojas de hareticis, 2. p. num. 304. & segg. Ioan. Lupus in addition. haretical. §. 11. Simancas de cathol. instit. tit. 50. rubric. de praesumptiomb. n. 21. & tit. 51. num. 12. Suarez supra nam. 5. Pegna direct. 2. part. comm. 80. versio. sed hanc sententiam Quae omnia obseruata vidi in Publicis actibus fidei, in quibus vehementer suspecti ob aliquos ritus Iudaicos publice errores abiurauerunt & poena pecuniaria sancti officij sumptibus applicanda condemnati sunt alij vero ad exilium, Neque illis fuit impositus faccus penitentialis crucibus integre signati, sed solum dimidiatis, qui tamen faccus facta abiuratione illis sublatus fuit.

11. Verum si suspicio vehemens oriatur ex fauoraria haresis. Primo, sic suspectus excommunicatus est excommunicatione in Bulla Coenae seruata. Secundo ex probabiliori sententia est irregularis, iuxta c. haret. de haret. in 6. vbi fauentes hareticis inhábiles redduntur ad beneficium, & officium publicum, si cur & haretici: nomine autem officij, Ecclesiasticum debet intelligi: sic docent alios referens Sanchez lib. 1. in Decalog. c. 25. n. 7. Tolet. summ. lib. 1. c. 69. n. 2. Farinac. q. 192. n. 74. Secus vero dicendum est de suspitione orta ex alio crimine: nam nisi sit publicum, & infamiam generet irregularitatem non inducit: vt bene aduertit Sanchez cum alijs. n. 10. & tradit Suarez de fide disp. 23. sect. 2. n. 6. & nos latius in materia irregularitatis examinabimus.

Tertio hareticorum fautor, defensor, vel receptor est infamis quia ita habeatur in constitutione Innocentij IV. edita anno 1252. incipiente. Ad extirpanda & in constitutione Alexand. IV. edita anno 1258. incipiente, Quod super, & Pauli I V. incipiente Licet ex Apostolatus officio, edita anno 1558. quae referuntur à Pegna in sine directorij. Vt autem haec poena contrahatur, requiritur sententia declaratoria criminis, sicut & in haretico requiritur diximus: & tradit Azor. tom. 1. institutionem, lib. 8. c. 12. rub. de quarta hareticorum poena, q. 7. Burlatus consil. 14. n. 18. & 23. lib. 1. Farinacius q. 189. n. 56. Thomas Sanchez, lib. 2. in Decal. cap. 26. n. 1. Insuper videtur requiri, vt intra annum excommunicatione notatus satisfacere contempserit: sic Eymet. 3. part. direct. q. 123. num. 2. & 3. Sanchez lib. 2. cap. 26. num. 3. Quarto, clericus hareticorum fautor, defensor, & receptor, & quicumque de hareticis vehementer suspectus, non priuatur ipso iure beneficiis obtentis, sed illa potest in fauorem tertij renuntiare. Nec renuntio rescinditur; venit tamen priuatus per sententiam: iuxta textum in cap. excommunicamus l. 1. credentes, de haret. sic Pegna direct. 3. part. q. 113. comm. 162. versio. benefice. vero Farinacius q. 189. n. 74. 81. & 86. Sanchez lib. 2. in Decal. cap. 26. n. 14. & 16. Quinto, inhabiles ipso iure ad quodlibet officium publicum, beneficiumque Ecclesiasticum: iuxta vt collatio illis facta irrita est, & inanis, habetur expressè c. 2. §. haret. de haretic. in 6. & ita docet Azor. 1. p. institutionem moralium c. 13. q. 8. Pegna direct. 3. part. q. 113. comm. 162. Salzedo pract. cap. 113. Sanchez lib. 2. cap. 26. num. 4. Sexto ad publica officia, seu consilia, neque ad eligendos aliquos admitti potest, In capax irem est testandus, succedendisque ex testamento. Nullus praeterea ipse super quocumque negotio, sed ipse alijs respondere cogitur. Quod si forte index extiterit, eius sententia nullam obinet firmitatem, nec cause alicui ad eius audientiam praefecti debent. Si vero Aduocatus fuerit, eius patrocinium nullatenus admittitur. Si tabellio, instrumenta per ipsum coepta nullius sunt momenti, sed cum auctore danato damnentur, & in similibus idem seruari praecipitur. Si vero clericus fuerit, ab omni officio, & beneficio deponi debet, Insuper madatur clericis, ne exhibeant huiusmodi

pestilentibus Ecclesiastica sacramenta, nec eos christiane praesumant tradere sepulturae, nec elemosinas, aut oblationes eorum percipiant, alioquin suo priuatur officio ad quod nunquam restituantur abique indulto Sedis Apostolicae speciali Denique excommunicationis sententia iubentur percelli, qui hos sic ab Ecclesia denotatos viuere contempserint. Hispanis non quilibet defensor receptor, aut fautor hareticorum subiacet, sed illitantium qui publicantur ob fauoriam excommunicati, & postquam sic publicati sunt, contemunt intra annum satisfacere Nam de his tantum loquitur textus in cap. excommunicatus §. credentes de hareticis, & notauit Eymet. 3. part. direct. q. 123. num. 2. & 3. & ibi Pegna.

12. Tandem dicendum de violenta suspitione, qua si aliquem afficiat, eo ipso vt hareticus damnati potest, quia est praesumptio iuris, & de iure in contrarium probationem directam non admittens, & constat ex contra Christianos, cap. quicumque, cap. cum contumacia, cap. filij de hareticis in 6. cap. excommunicamus, §. qui autem de hareticis, & tradunt ferè omnes Doctores: vt videtur est in Eymet. 2. part. q. 55. num. 10. & ibi Pegna comm. 80. versio. violenta suspicio. Farinacius q. 187. num. 46. Dixi probationem directam non admittente, quia iudicium bene admittit, qualis est, si sic suspectus velit probare reles examinatos fallum dixisse, vel iudicia, ex quibus violenta suspicio sumitur, vera non esse sic Pegna supra, versio. quamuis in sine comm. Farinacius num. 50. Simancas cathol. instit. tit. 51. rubr. de probationibus num. 13. Verum etiam haec de violenta suspitione verissima sunt, modus autem procedendi in iudicio aduersus sic suspectum, idem est, ac aduersus suspectum de vehementi, vt alijs relatis docuit Farinac. n. 51.

Sed qui dicendum de eo, qui metu illato è fide catholica exterius recedit?

Respondeo, si metu graui cadente in virum constantem, cedat, nec est condemnandus vt hareticus, neque vt de hareticis vehementer suspectus esse grauis peccet. Nam cum haretici in voluntario recessu è catholica veritate consistant, non praesumitur ex voluntate recedere, qui sic coactus recedit: sic Simancas de cathol. instit. tit. 17. n. 29. & 36. Pegna direct. 1. part. comment. 24. versio. rursus, & versio. sed haec quidem omnia. Dicit, si metu graui recedat. Nam ad tollendam hanc hareticam suspitionem, non quilibet metus sufficit, sed metus mortis, & tormentorum. nam metus infamiae, exilij, aut non multum grauis fustigationis, non videtur sufficiens in tam graui crimine ad excludendam eius suspitionem, praecipue si Episcopus, clericus, monachus, Theologus nobilis, & similibus sit, qui recedit. Nam si femina, puer, aut plebeus sit, qui cogitur, supra dictorum maiorum timor sufficit. Item requiritur ad excludendam hanc suspitionem: vt cessante metu, statim signa doloris ostendat, & sceleris patari penitentium expostulet, & ad veram fidem reuertatur: alia praesumetur & prius ex animo consensisse, & tunc habere turpem, & execrandum recessum, & proinde tunc grauius puniendus est, & ad abiurationem compellendus, tuncquam de hareticis vehementer suspectus: sic docent Simancas de cathol. instit. n. 37. Pegna supra, versio. sed haec quidem. Farinac. q. 183. à n. 26. Azor. 1. p. institutionem moral. lib. 8. c. 9. in fin. & cap. 21. quae §. 5. & 6.

PUNCTVM II.

Filij, & nepotes hareticorum quas poenas incurrant

- 1 Nulla poena corporali afficiuntur.
- 2 Non priuantur bonis proprijs, nec potestate succedendi in maioratu.
- 3 Neque priuantur successione auiorum, aliorumque consanguineorum.
- 4 Boni parentis haretici omnino priuantur.
- 5 Excipi iure natura debita alimentum.
- 6 Qua ratione, hi filij, & nepotes contrahant irregularitatem
- 7 Contrahunt inhabilitatem ad beneficia, Ecclesiastica, & personas recipiendas.
- 8 Item ad officia publica.
- 9 Extentam aliqui hanc poenam ad beneficia acquisita, atque nam pater declaratus fuerit hareticus, sed non admittitur extensio.
- 10 Minus modi filij, & nepotes infamiam poenam non contrahunt, tamen si aliqui contrarium sentiant.
- 11 Filios hareticorum, qui in contumaciam damnati sunt, & ob solam illam, aliquibus placet supra dictis poenis contrahere.
- 12 Probabilis est oppositum.
- 13 Satisfit rationibus num. 11. adductis.
- 14 Filij sine ante, siue post commissum delictum nati, contrahunt poenam illis propriam, secundum satis communem sententiam.
- 15 Proposuit contraria sententia, negans filios natos ante delictum comprehendi sjs poeni.
- 16 Reprobatur sententia n. 14. adducta in crimine laesa Maioribus

... humane at in crimine heresis approbatur sententia. Satisfu argum. n. 14. adduiss.

Si de penis corporalibus loquamur, certum est filios hereticorum nullis penis afficiet enim inhumanum, & forte potestate reipublice alienum ob parentum delictum morte reprobatione, fulgatione filios condemnare sic Suar. disp. 24. de fide, sect. 3. num. 2. cum Simanc. de cathol. instit. 200. titulo 29. Si autem de penis temporalibus sermo sit; certum etiam est hos filios ob parentum delictum non priuari bonis propriis habitis eo tempore, quo a parentibus delictum commissum est, quia nulli inuenitur cautum, & pena precipue non sunt extendende sine manifesto iure, vel ratione. Item non priuantur potestate succedendi in maioratu, quem habet pater hereticus, quia non a patre, sed a primo influente accipiunt, qui omnes descendentes in successione vocantur, neque maioratus connumerantur bona parentis, sed potius inter bona familie, & generis, sic Molin. lib. 4. de primog. cap. ult. ad num. 51. usque ad 55. Menoch. conf. 805. n. 31. & 30. & conf. 88. ad num. 9. usque in suam Anton. Gomez. l. 40. Tauri, n. 91. vers. tertio non obstat. Molin. de iustitia tom. 3. de iustitia disp. 648. n. 25. Farin. de heresi, qu. 191. n. 42. Valq. de legib. disp. 169. num. 36. & pluribus alijs probat, & exornat & contrariis satisfacit Thomas Sanchez propterea moralium princeps, lib. 2. in Decalog. cap. 30. n. 4. Neque hanc doctrinam obstat, quod maioratus habeat iurisdictionem in vassallos, quia iurisdictione, & dignitate filij hereticorum priuati sunt ex cap. 2. de hereticis in 6. ibi ad nullum officium publicum admittantur & consentit regia. lex 3. tit. 3. l. 1. & amplius non pudes ser. ni secunde nostro consue, ni tener officio publico real. quia hoc intelligendum est de iurisdictione, & dignitate per se concessa, secus de iurisdictione, & dignitate accessoria, eius sunt capaces filij hereticorum, eo ipso quo capaces sunt bonorum maioratus, quibus talis iurisdictione annexa est. principalem enim trahit accessorium. reg. accessorium 23. de reg. iur. in 6. Quod autem talis iurisdictione, & dignitas quae lege maioratum comitatur, accessoria illi sit, probatur non ex vna, tum quia per successorem ex sola obtentione, possessioneque bonorum habetur. Item habetur tam a feminis, quam a masculis sic expressit vterque Molin. & Menoch. supra Sanchez n. 7.

Deinde non sunt priuati successione aorum, aliorumque cognationum, & extraneorum, sed solum parentis, quia nullo iure cautum est. Neque valet argumentum a simili ex filiis reorum laeque maiestatis, qui qualibet successione priuati sunt, ex l. quisquis filij. Cod. ad leg. Jul. maiest. quia poena ex vno casu ad alium extendende non sunt, precipue cum non sit eadem ratio. Nam in crimine laeque maiestatis humanae priuantur filij qualibet successione ob securitatem Principis, qui merito timet, ne delicta parentum lequantur filij, si diuinitus abundant, quod in crimine heresis non procedit, & ita plures referetes docent Anton. Gomez tom. 3. cap. 1. num. 3. Simanc. cath. instit. tit. 29. n. 19. Caneza in suis qu. crim. tit. de qu. tangens. puni. delict. cap. 2. num. 11. Sanchez lib. 1. cap. 29. num. 13. Farinacius q. 116. num. 75. in medio Decan. tract. crim. lib. 5. cap. 45. num. 5. vers. l. omnia etiam. Sardus consil. 386. per totum, lib. 3. Menochius conf. 805. n. 21. & 24. vol. 9. & conf. 1128. per totum vol. 12. Suarez de fide disp. 24. sect. 3. num. 7. fine.

Bonis autem parentis hereticis omnino priuatur, quia iuxta cap. cum secundum leges de heret. in 6. filio sunt applicata & expressit deciditur cap. filij, & c. quicumque, de heret. in 6. vbi filij excluduntur a successione bonorum parentis condemnati. Quae propter nec legitima illis danda est, vt recte notauit Paul. Gualther. tract. de heret. q. 4. numer. 1. & 2. Thomas Sanchez lib. 2. cap. 29. n. 9. Decian. tract. crim. cap. 45. n. 3. vers. & amplia Gratia lib. 2. de iust. disp. 11. n. 9. Farinac. quest. 19. n. 1. & 2. Pegna direct. 2. part. comm. 9. ad c. vergentes de hereticis vers. ceterum hodie. Gabr. Quemada q. 24. num. 2. Hi enim omnes aduertunt, quod licet iure ciuili antiquo, iuxta textum in l. Manu. h. et cognominis. C. de hereticis, filij Catholici non priuantur parentum hereticorum legitima. At hos ius correctum esse ab Ecclesia, ex dictis c. cum secundum leges. c. filij, c. quicumque, & ab Imperatoribus in a. h. Gaz. ar. C. de hereticis. Ex quo sic patet existente heretico filias feminas dotem obtinere non posse, quia omnia eius bona sileo addita sunt: & ita tradit Suarez cathol. instit. l. 9. rub. de bonis heret. Azor. l. p. instit. moral. lib. 8. e. 12. q. 6. vers. imo dotes. Gabr. Quemada q. 24. Farinac. q. 191. n. 8. Cant. q. crim. rubr. de heret. c. 1. sub n. 20. An vero illis danda sint alimenta, non est constans inter DD. Affirmat Simanc. cathol. instit. tit. 29. rubr. de filijs & minor. n. 11. Pegna direct. 2. p. com. 9. ad c. vergentes, vers. inquisitores tamen, vbi ex sola misericordia dicit esse haec alimeta cōcedenda ex tunc inuolans ex rigore non deberi. Idem dicit Roias sing. 87. Sardus consil. 386. n. 13. quibus ego libenter assentio. Cum enim parens obligatus sit iure naturae filios suos alere ex proprijs bonis, dum ipsi non valent alimenta acquirere, si sic succedens in illis bonis, videtur in hac obligatione succedere; sicut in obligatione soluendi creditoribus.

Ferd. de Castro Sum. Mor. Part. I.

Prima poena est irregularitas his filiis, & nepotibus imposita, de qua diximus satis tract. de irregularitate circa finem ibi enim ex communi sententia conclusimus filios & nepotes hereticorum & fautorum esse irregulares, si per viam masculinam descendant: si autem via feminea, solum filios, non nepotes ex cap. 2. § heretici, de heret. in 6. c. statutum, 2. eod. tit. & lib. Debet tamen hereticus vel fautor probari per sententiam vel euidenciam facti talis esse, vel talis decessisse, vt habetur in supr. c. quicumque, ibi, qui tales esse, vel tales decessisse probantur, & tradit Farinacius q. 191. n. 69. Azor. l. p. instit. lib. 1. c. 13. q. 8. vbi subdit solum facti euidenciam sufficere etiam si sententia secuta non fuerit tene Sanchez lib. 2. cap. 27. num. 28. Extenditur secundum probabilior sententiam ad filios illorum: qui brachio saeculi traduntur comburendi vt est relapsus negatiuis, haereticus archa quamuis poenitentiae signa ostendant, quia impenitentes a iure reputantur: & tradit vltra Doctores supradicto loco relatus Suarez de fide, disp. 23. sect. 3. n. 3. Neque ab hac poena, alijq; statim referendis excluduntur filij illegitimi, & incestuos, alijs delictum parentum illis fuerit, & luxuria praetogratia daretur quae castitati coniugali non conueniret, quod est absurdum, vt bene dixit Pegna 3. p. direct. q. 114. comm. 163. circa princip. Sanchez lib. 2. cap. 27. n. 1. Menoch. de praesumpt. lib. 5. praesumpt. 33. n. 1. & Farinac. q. 191. n. 9. & alij apud ipos. Debet tamen parens hereticus certo parens esse, vt ex eius delicto poena ad filios descendat: alius in dubio excludatur vt tradit Couarr. 2. variar. cap. 8. num. 3. Sanchez, & Farinac. supra. Probatur autem illo casu filiatio per nominatione patris, & reputationem ortam ex tractatu, vt talis sic Reperit. Inquisit. verbo filij vers. et si guaratur & ibi Quintilian. Mandos. in additione littera H. Farinacius q. 191. num. 10.

Secunda est inhabilitas ad Beneficia Ecclesiastica recipienda, ex textu in c. quicumque, § heretici de hereticis in 6. ibi, hereticorum, eorumque credentium, receptorum defensorum, & fautorum filij usque ad secundam generationem, ad nullum Ecclesiasticum beneficium admittantur. & ibi notauit glossa, Archid. Ioan. Andr. Per ineam autem materiam solum filij inhabiles redduntur ex textu in c. statutum, et l. de heret. in 6. Nominis beneficij etiam pensio subintelligitur in fauorem fidei, & detestationem heresis: sic Sanchez pluribus probans lib. 2. cap. 28. n. 36. & seq. Suarez de fide disp. 93. n. 4. sine Farinac. q. 191. n. 50. ea precipue ratione, quia text. in c. de heret. in 6. priuans hos filios beneficiorum obtentione vitur generali illa negatiua, nullum beneficium, quo casu beneficium comprehenditur, vt bene dixit Gigas de pensionib. q. 28. n. 11. & tradit Sanchez supra. Haec autem inhabilitas ipso iure incurritur ita vt collatio beneficij illis facta irrita sit, & inanis habetur expressit cap. 2. de hereticis in 6. ibi, quod si secus actum fuerit decernimus irritum, & inane. Item iij sunt irregulares: irregularitas autem est impedimentum irritans beneficij collationem: sic Suarez de fide disp. 24. sect. 3. n. 4. Sanchez lib. 2. c. 28. num. 32.

Tertia poena est inhabilitas ad officia publica, qualia sine magistratus praetoriatu, iudicium notoriatu habetur supra dict. cap. quicumque in iuncto c. statutum de heret. in 6. & tradit Suarez disp. 24. de fide, sect. vltim. num. 6. referens Bullam Innocentij IV. Alexandri IV. & Clementis IV. id statuentium: vbi optime aduertit ex vi huius inhabilitatis non esse priuatos iure eligendi, & representandi, quia non est officium publicum.

Quarta poenam aliqui assignant priuationem beneficiorum, quae filius, vel nepos obtinuit, antequam eius parens, vel auus fuerit hereticus declaratus: sic post alios antiquiores docet Flamin. de resignat. benefice lib. 3. q. 1. n. 34. Curtier. canon. 99. lib. 2. cap. vlt. n. 38. Gratia lib. 2. de iust. disp. 11. n. 11. & alij plures relati a Sanchez lib. 2. cap. 28. n. 27. & a Farinac. q. 191. n. 57. & Pegna 4. part. direct. q. 114. comment. 163. vers. in hac quest. Mouentur precipue ex cap. felicitus, quod si quis de penis lib. 6. vbi filij percutientes sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales priuantur beneficijs, quae tempore delicti parentis obtinebant, sed grauius delinquit qui maiestatem diuinam offendit. Ergo grauius puniri debet. Verum hanc poenam admittendam non esse docet communior sententia: vt videre est in Farinac. Sanchez & Pegna supra qui relatis plurimis Doctores hanc sententiam vt benigniorem, & vti receptam, & validissimis argumentis mutuat firmiter. Conseruit Suarez disp. 22. de fide, sect. 3. Ratio praecipua est, quia nulli inuenitur cauta talis priuatio. Ergo afferenda non est quia poena, & precipue respectu innocentium extendende non sunt. Neque obstat text. in c. felicitus, in contrarium adductus. Tum quia solum probat posse Ecclesiam filios hereticorum beneficijs priuare non tamen probat re priuati, docuit enim illo crimine laesiois Cardinalis hac poena filios esse luitos sit, quam haereses ob euitandam delinquendi audaciam. Neque in penis valet argumentum a maiestate rationis, vt satis diximus loquentes de lege penali.

Quinta poena, quae aliqui reputant filios hereticorum affici, est infamia, eo quod haec afficiat filios reorum laeque maiestatis humanae l. quisquis filij. C. ad leg. Jul. maiest. & tradit alios referens Couarr. lib. 2. var. cap. 8. n. 1. Ant. Gom. l. 40. Tauri, num. 91. vers. tertio Simanc. tit. 29. n. 13. & 14. Farinac. plurimos referens

H b referens

DE HERETICIS

referens. q. 191. n. 23. & segg. negari non potest communem esse sententiam. At nullum firmum fundamentum habet, nam nullus extat textus in iure canonico, cui in hoc delicto standum est, utpote. Ecclesiastico, hanc illis penam irrogans, Constitutiones autem Innocent. IV. Alexand. IV. Clement. IV. incipientes ad extirpanda, &c. quæ à Pegna inter litteras Apostolicas referuntur, & quarum meminit Karinacius supra; solum hos filios excludunt à publicis officiis. Ex qua exclusione non inferitur infamia. Neque argumentum à simili in lege penali validum est, cum pœna non ob similitudinem rationis, sed ob iuris depositionem imponatur. Item si essent infames, essent privati omnibus privilegiis, omnique actu legitimo, omnique testimonio ferendo, quod nullo fundamento probatur, & ita tenet Sanch. lib. 2. c. 28. n. 5. Menoc. consil. 808. n. 44. vol. 9. Suar. 5. tom. de censur. disp. 48. sect. 3. num. 2. & disp. 2. 4. de fide, section. ultim. num. 7.

11. Restat duplex examinanda difficultas. Prima, an hæ pœna afficiat filios, vel nepotes hæretici damnati in contumaciam ob solam illam artem affirmantem defendit Pegna 3. p. direct. q. 115. com. 164. vers. parte damnato, Dec. l. 7. c. 41. n. 33. Sanch. lib. 2. in Decal. c. 27. n. 19. Et mouentur, quia contumax pro hæretico habetur, & velut hæreticus condemnatur. cap. cum contumacia de hæretico in 6. & ibi Gl. excommunicamus. l. 1. §. qui aut de hæretico. Item qui per annum in excommunicatione perseverat, perit in præsumptione iuris & de iure, ut tradit in dist. c. cum contumacia, Ioan. Andr. & Gemin. & v. talis dicitur. Ergo pœna, quæ ex hæretico in filios deriuatur, in huius damnatione locum habent. Adde bona huius hæretici confiscantur in præiudicium filiorum. Ergo & reliquæ pœnæ eos afficiunt.

12. Verum probabilius censo filios hæretici in contumaciam damni nullam penam illis propriam contrahere, ac proinde non esse inhabiles ad beneficia, neque irregulares, neque infames, neque incapaces, successione etiam in sententia illorum, qui eos infames & cuiuslibet successione incapaces assueverant. Moueor, quia si facta confessio ex contumacia relatur, non est vera delicti probatio, sed præsumpta. Præsumpta autem delicti probatio solum delinquenti nocere potest non eius heredibus, quia nocuumentum hæredibus ex delicto antecessoris vel provenire debet, non ex delicto facti, ut constat expressè ex leg. eius qui delator. ff. de iure fisci, ibi. Eius qui delatorem corripit, ea condicio est, ut pro cunctis habeatur. sed enim hæc pœna magis est v. aduersus ipsum locum habeat, qui delator redimit. Ceterum aduersus hæredem ipsum transire non debet. Et tradit Felin. in eum Bart. n. 8. c. 25. ff. de re iud. Bart. in l. cum filius familias n. 4. c. fin. de verb. obli. Alex. in l. sape. n. 64. ff. de re iud. Boss. de delict. n. 6. c. tit. banniti quid amittant. n. 19. Brun. de statutis, verbo confisic. vers. an facta confessio inducat, & alij plures. Et confirmo ex vulgato axiomate, quod probatio delicti orta ex contumacia non efficit probationem requisitam ad delictum præiudicans tertio. l. fin. C. de probat. iuncta l. sancimus, C. de pœnis & tradit Bart. supra & alij, in dist. l. cum filius familias, in princ. Dec. cons. 410. in causa, col. 2. n. 6. vers. quia ad hoc respondetur, c. col. 3. vers. quæritur principaliter, Natta cons. 540. n. 29. vol. 3. Plot. cons. erim. diu. 130. n. 11. l. 1. Secunda sententia fuerit lata; quia tunc facti contumaci obest, non alius ex l. preses, C. de pign. & tradit Nilus de banniti in 1. p. 2. temp. q. 14. C. de crim. l. maiest. tit. quomodo, c. per quos. q. 1. n. 35. Boss. tit. de bonor. publ. n. 56 & p. utibus relatis firmat Farin. de delictis c. pœnis. l. 1. tit. 3. q. 2. 4. n. 276. Neque obstat solutio Thom. Sanch. lib. 2. cap. 27. n. 19. cui fauet Bart. l. 2. §. his n. unico, ff. de bonis eorum qui ante sententiam. Masc. de prob. concl. 348. n. 35. Rojas in sing. fidei sing. 69 n. unico, Carr. de executione sent. cont. cap. 1. n. 345. assertens supradictam doctrinam communem non procedere in crimine læsæ maiestatis humanæ, vel diuinæ: quia talis exceptio nullo iure, vel ratione fundatur, & Bartolus Rojas, Mascardus de pœna amissionis bonorum loquuntur, quæ de hæredibus præiudicat non directè, sed indirectè, quia hæc non est pœna hæredum sed contumacis, à quo sublata bona cessant ad hæredem transire. Tertio, quia sententia in contumaciam lata nunquam transit in iudicatum quoad pœnam corporalem, sed quoadcunque hæreticus comparat. etiam si eius statua combusta sit, est audiendus, ex glossa communiter recepta in c. excommunicamus. l. primo de hæretico, verbo condemnatur, tradit Sanch. n. 18. Pegna direct. 3. p. com. 49. vers. adueniente autem Simanc. de cath. inst. tit. 2. n. 20. c. 21. & alij sed non iustum, ut innocentes puniantur ex sententia, quæ est in pendentia, & quæ reuocari potest. Ergo, & ita tradit in propriis terminis hæresis Farin. q. 29. n. 68. Gigas de crimine læsæ maiestatis, lib. 3. tit. 1. de pœnis, quæ incurrunt filij, q. 13. n. 3. & in crimine læsæ maiestatis Roland. cons. 29. num. 2. l. c. 22. l. 3. Fatin. q. 116. n. 180.

13. Argumenta pro contraria sententia non videntur. Fateor delinquentem hæreticum condemnatum ob solam contumaciam haberi pro confesso, & conuicto, & tanquam peritiam hæreticum damnari. Nego tamen eius damnationem aliis ab ipso præiudicare, quia reuocari potest, & non est vera delicti probatio, sed facta. Confiscationem bonorum admitto fieri ob sententiam latam in contumaciam, quia illa non est pœna directè filios affi-

ciens, sed indirectè. Est enim pœna propria ipsius contumacis à quo bona tolluntur, quibus subiacis nihil est quod ad hæreses transeat.

14. Secunda difficultas, & grauissima est, an infamia, privatio beneficiorum, & officiorum & reliquæ pœnæ filiorum propriæ afficiant filios natos, vel conceptos ante delictum parentum? Notanter dixi, & reliquæ pœnæ filiorum propriæ, ut excluderent ab hac dubitatione bonorum publicationem, quæ, ut iam dixi non est pœna filiorum, sed parentum ac proinde in filios ante delictum natos eius damnum relaturare potest, & notat Sanch. lib. 2. c. 27. n. 16.

In hac difficultate prima sententia satis communis affirmat comprehendere filios, siue ante, siue post commissum delictum nati fuerint. Sic Simanc. de cath. inst. tit. 29. n. 22. Rojas de hæretico, 2. p. n. 336. c. in singularibus fidei sing. 68 n. 3. Pegna direct. 3. p. com. 163. vers. omisso tamen. Perez lib. 3. ordin. tit. 9. l. 3. vers. des pœnis que sicut la iraycion, qui reitatur sic esse in practica receptum. Menochius de presump. lib. 5. presump. 3. n. 17. Cou. l. 2. var. c. 8. n. 5. Cant. in qq. crim. tit. de qq. tang. panit. deli. c. 1. n. 11. Suar. de fide, disp. 49. sect. 3. n. 2. Azor. tom. 1. instr. moral. l. 8. c. 13. post q. 8. c. tom. 2. l. 6. c. 4. q. 3. Tolet. de instr. facer. l. 1. c. 69. n. 4. vers. scilicet filij Farinac. de hæresi. q. 10. n. 2. quomodo n. 39. videatur contrarium affirmare, & alij plures, quos refert Thomas Sanchez lib. 2. cap. 27. n. 9. qui hæc questionem præ omnibus latissime & exactissime tractat.

Plura in eius fauorem adducuntur fundamenta. Adducam præcipua. Primum desinitur ex generali modo loquendi iuris de pœnis impositis filijs hæreticorum, & reorum læsæ maiestatis, absolute enim, & indirectè pronuntiat filios puniri, c. qui- cunque, §. hæretici, c. statutum, de hæretico in 6. c. c. vergentis, de hæretico. l. quisquis, §. filij C. ad legem iuliam maiestatis. At sub nomine filiorum, absolute prolaturum, tum nati ante delictum, quam post delictum intelligitur, Tum quia sermo indistinctè prolaturum indistinctè est intelligendus, ex leg. 1. præsupra- pro generaliter, ff. de leg. præstan. dis. l. 3. ff. de offic. præf. de pretio, ff. de publiciana in rem actione. vbi glossa, & Doctores. Tum etiam, quia in l. Senatoris filium, ff. de Senatoribus, habetur æquè filium Senatoris dici, siue cum pater in Senatoria dignitate susceperit, siue ante dignitatem Senatoriam, & in cap. inter ceteras, de rescriptis, dicitur filius sacerdotis etiam si ante sacerdotium fuerit genitus. Ergo similiter dici poterit filius hæreticorum, etiam si ante hæresim conceptus sit, ac proinde comprehenditur, etiam si ante hæresim filios hæreticorum. Secundò probatur tum ex c. filij, de hæretico, in 6. vbi filij decedentium & vita, & consolationem, seu potius delationem, ab hæretico postulantium, non admittuntur ad probandum parentes in amantia fuisse, si ante de hæretico diffamati erant. Ar ij filij pœnas hæreticorum incurrunt. Ergo iam filij nati ante delictum patris puniuntur. Tum etiam probatur ex cap. statum eodem tit. in 6. vbi redduntur infames filij hæreticorum, quorum parentes tales esse vel decessisse fuerit probatum, debet textus expollicari filij ante delictum parentum geniti, debet textus expollicari ad filiorum infamiam non solum parentes notorie hæresicos decessisse, sed hæresim commisisse ante illorum generationem, & in illa vique ad mortem perseverare, quod tamen non postulat, solum enim textus contentus ad filiorum pœnas probatione hæresis patet in articulo mortis. Tum denique, quia filij reuelantes hæresim parentum, & alios timor inueniunt, & benevolentiam excusantur à pœnis, iuxta constitutionem Frederici Imperatoris, quæ incipit, Commisisti hæresim, & c. relatum à Pegna inter litteras Apostolicas directè inquisit, quæ à variis Pontificibus confirmata est, præcipue Innoc. IV. in sua octava constitutione in ordine nona, & multis relatis docent Sim. de cath. inst. tit. n. 46. Pegna direct. 2. part. com. 15. ad c. litteras, de presumptionibus, vers. hoc addiderim, c. 3. part. com. 164. vers. in filijs verò. Rojas sing. 12. n. 5. Sanch. l. 2. c. 27. n. 30. Farin. q. 191. n. 37. Ar ad hæc reuelationem faciendam necessario supponuntur filij nati. Ergo etiam supponuntur nati ante delictum, ut sic delictum paternum possint dissimulare. Probo hæc consequentiam quia filij non reuelantes sed paternam hæresim dissimulantes hæc pœnam contrahunt, neque ibi excipiuntur, an nati fuerint ante delictum, vel post delictum. Tertio principaliter probatur, quia pœna infamiae, privationisque officiorum, & beneficiorum filijs imponitur in supplicium parentum, qui filiorum mala sentire acerbius solent, quam propria, ut sic puniri à peccato auertantur, & alios timor inueniunt, sic fatetur glossa in extran. unica Ioan. XIII. de pœnis, §. filij eius, verbo quomodo libet, & tradit Calt. l. 1. cap. 7. de potestate legis penalis, c. roll. l. 1. c. 1. c. vlt. de iusta hæreticorum punitione. Men. de presump. l. 5. presump. 3. n. 4. c. 12. c. cons. 99. n. 20. vol. 1. & alij relati à Sanch. lib. 2. cap. 27. n. 8. Sed hæc ratio æquè procedit in filijs natis ante delictum, ac post delictum, cum utroque æquè parentes diligant, & illorum mala sentiant. Ergo. Quod si respondentes diligant, & alios timor inueniunt, quibus moti sunt legitime hæc esse pœna: non est præcipua, quia præcipua esse videtur timor filij parentum motus inueniunt, iuxta textum in l. quisquis, §. filij, ff. ad legem iuliam maiestatis, ibi, quibus paternis hoc est, hærediturii criminis exempla inueniuntur, qui

Timor in filiis ante delictum conceptis ex sanguine puro, & non infecto per delictum non videtur procedere. Facile hæc respon-

15 Secunda sententia contraria supradictæ benignior est, quæque late probat Simane, de cathol. insit. tit. 29. n. 22. Et

Secundo probatur ex l. 2. C. de libertis, Et eorum liberis, vbi filij concepti ante servitutem parentis ob ingratitude

Quod probatur ex doctrina Divi Augustini relata per Gratianum, in e. non imputantur e. iam inquit. l. 9. q. 4. vbi Augustinus probat delicta parentis non posse nocere filiis ante delictum

Quinto, quia privilegium nobilitatis concessum parentibus non extenditur ad filios natos ante privilegij concessionem, sed

que posteritati, quam postquam meruerit dignitatem, vel actum gesserit, ediderit, anterioribus filiis in conditione pristina romanis, Et l. decurio 3. cod. tit. Et lib. Et l. filij, vers. senatores, l. 1. ff. ad municipal. libi enim cauetur filios & nepotes senatorum

Sexto probatur ex ratione decidendi text. in l. quisquis, C. ad leg. Jul. marit. vbi redditur ratio puniendi filios, quia quodammodo participes sunt criminis patris, & audacia genitoris

Tandem ex legibus nostris videtur hæc pars omnino decisa, nam in l. 6. ad fin. tit. 27. p. 2. vbi de penis, quas filij reorum lætæ maiestatis incurrunt, dicitur. Pero esto no se emiendo los hijos, que vbiessen echo, antes que orresen. La los derechos, que fallaron los antiguos de Espanna en todas las cosas allido p. usieron

Idem probatur l. fin. tit. 31. p. 7. vbi la si el hijo que es nacido no debe recibir pena por el yerro de su padre, Et l. 3. tit. 9. lib. 4. ord. qua hodie est lex 3. tit. 8. l. 8. n. 1. n. 5. fine. Pero decimos que ningun traidor, ni aleoso, ni su hijo, que vido despues, que hizo la traycion, &c. Ex quibus manifestè constat filios natos post delictum

Neque iis obstat l. 2. tit. 2. p. 6. vbi Greg. Lop. ex signo vniuersali, quo vitur, dicens, todos sus hijos, inferit comprehendit natos, & nascituros. Nam illa verba intelligenda sunt iuxta l. 6. tit. 27. p. 2. vbi videlicet comprehendat omnes filios, siue legitimos, siue illegitimos, siue existentis sub potestate parentis, siue emancipatos, dummodo tamen geniti sint post delictum.

16 Vt ergo in hac controuersia sententiam probabiliorem, in primis affirmo vtramque sententiam probabiliorem esse, quod ex Doctoribus, & rationibus pro vtraque sententia adductis constat. Verum attento iure regio Castellæ 2. sententia in crimine lætæ maiestatis humanæ mihi probanda videtur. At in hæresi, in qua canonum dispositio attenditur, primam sententiam censeo probabiliorem; sic Gutier. can. q. lib. 2. c. vlt. n. 46. Couar. lib. 2. var. c. 8. n. 5. vers. quarto. Gratian. & Azued. l. 6. tit. 17. p. 2. Ant. Gom. tom. 3. var. c. 2. circa fin. vers. sed hic non obstantibus, Et vers. Et adde. Mouer quoque leges adductæ in crimine lætæ maiestatis humanæ mihi videntur clarescere in delicto hæresis, in cuius penis canones sunt spectandi, textus, & rationes pro prima sententia adducti mihi efficaciores apparent. Neque enim commodam explanationem inuenire potuit textus in e. filij, e. statum, Et alii. Concedo namque illis textibus solum dispen, & declarari filios infames, & incapaces esse, quorum parentes contumaces obierint, quia non satis erat declaratum in e. vergentis, de heret. e. quemque, cod. tit. in 6. At ex hac declaratione satis colligitur in suprad. e. vergentis, Et e. quemque, filios natos esse comprehensos, siquidem solum expolitur in cap. statum, obitu prauis, & contumax parentis, vbi eius filij penis afficiantur. Dicere autem subintelligendum esse, si fuerint nati ante delictum, gratis videtur excogitatum, & contra textus litterarum, aliis dimittit processisset. Pontifex declarans requirit impenitentiam finalem in parente ad filiorum penas, & non declarat filios post parentum delictum nasci debere. Cùm scilicet reperiantur filij ante delictum parentum geniti. Adde me sæpè vidisse pro hac sententia iudicatum: imò neque admitti filios ad probandum ante patrum hæresim genitos esse. Ergo saltem ex consuetudine prior sententia praualeat debet. Neque argumenta pro secunda sententia conuincunt.

17 Ad primum concedo non dici propriè filium deportati, qui genitus est ante deportationem quoad effectum incurrendi penas

DE
VSTRA
ALAY
TOL
II

impositas filiis deportatorum, quia in crimine etiam læsæ maiestatis humanæ iam dixi parentum delicta non nocere filiis ante genitis. Secus vero dicendum est in crimine hæresis. Item concedo non dici Senatoris filium, qui genitus est à patre amoto à Senatoria dignitate, quia non potest persecutari relictio, dum non est pater referens, sicuti neque etiam dicebatur filius hæretici, dum pater in hæresim non incidit, neque quando pater ab illa purgatus est. At si pater in hæresim incidit dum in illa perseverat sicut denominatur pater filij ante hæresim geniti, ita filius denominatur filius patris hæretici, & verè & propriè dicitur filius hæretici, sicut & pater propriè, & formaliter hæreticus est. Adde ad incurrendas pœnas filij hæreticorum impositas, tantum requiri, ut filij sint parentis in hæresi decessentis. Nam esto tempore conceptionis fuerit eorum pater hæreticus, non sufficit, nisi in hæresi perseveret. At si in hæresi decessit, etiam si toto vitæ tempore catholicus exsistat, eius filij pœnas non evitabunt, ex d. c. statutum de hæret. in 6.

Ad secundum respondeo cum Couar. suprà n. 5. in princ. in libertate, & servitute spectari tempus conceptionis iuxta l. regiam 9. r. 2. p. 4. Secus vero in aliis ex l. 2. §. in filiis. & ibi gloss. ff. de decur. c. 1. Divo Marco, C. de quæstionib. & in l. fallaciter, C. de absolutioib. Adde, iura quædam filiis non tolluntur ex delicto parentis: sicut enim filij hæretici secundum probabilior sententiam non privantur beneficiis, & officiis acquisitis ante parentum delictum; sicut nec bonis castrensibus, aut quasi castrensibus, sed solum illis qui ex successione parentis habere debent, ita à fortiori non privantur libertate acquisita, ex eo quod postea parens servituti subiciatur.

Ad tertium fatetur argumentationem illam esse efficacem coniecturam, ac non esse concludentem. Dicere namque possumus non fecisse Concilium mentionem filiorum, qui ante crimen patrum nati sunt, non quia supponeret remissionem non indigere, sed quia supposuit in remissione concessa filiis post crimen patrum natis tacite includi filios ante crimen genitos, ita ut sensus sit: remissionem concedimus hæreticis, quam remissionem volumus extendi ad eorum filios, etiam ad illos, qui post crimen parentum nati sunt: cum enim sic secundum omnium sententiam pœnis subiacent, facta illis remissione, censeatur facta iis qui solum sub dubio pœnas contrahunt.

Ad quartum respondeo D. August. loqui de peccato originali & pœnis illi debitis, & probat optimè nequaquam posse à filiis contrahi si in se ipsi essent antequam Adam peccaret. Secundo loquitur de pœna spirituali excommunicationis ob delictum patrum, ut ex ipso contextu constat, & decernit nequaquam posse à filiis antea genitis contrahi. Quod si dicas hoc etiam procedere in filiis postea genitis, ac proinde nihil speciale dicere Aug. Respondeo verum quidem esse, sed quia de genitis antea, clarius erar, ideo illorum meminit Aug. de natis postea mentionem non fecit, quia sibi necessaria non erat.

Ad quintum dico privilegium nobilitatis dupliciter posse parenti quasi. Primo, si concedatur ipsi, cuiusque liberis, & posteris quasi per successorem. Secundo, si non solum parenti, sed etiam eius filiis, quasi æquè primò concedatur quando hoc secundo modo conceditur non solum comprehendit filios nascituros post concessionem, sed etiam antea natos: sic Tiraquel. de nobilit. c. 5. n. 5. Sanch. lib. 2. c. 29. n. 4. Si autem primo modo concedatur solum nascituros comprehendit quia tunc nobilitas in patre, quasi in radice residet, & ex illo ad posterum derivatur, quod bene aduertit Couar. lib. 2. var. c. 8. n. 5. v. steriò opinion. Calderini, post medium Tiraq. suprà n. 4. & pluribus relatis Sanchez n. 6. At pœnæ infamæ, inhabilitatis ad beneficia, & officia filiis hæreticorum impositæ ipsi quasi æquè primò imponuntur, & non ex successione suorum parentum. Ergo comprehenduntur in illis filij geniti, & nascituri.

Ad sextum constat solutio ex vltima ratione primæ sententiæ. Ad vltimum concedimus in crimine læsæ maiestatis humanæ, præcipuè ex iure regio Castellæ solum filios nascituros comprehendendi. De crimine autem hæresis textus non loquuntur. Notanter apposta sunt illa verba, la los de rechos, que fallaron los antiguos de Espanna, quasi tacite insinuans lex se nihil velle tractare de iuribus Pontificis.

PVNCTVM III.

Quæ pœnæ impositæ sint filiis committentium crimen læsæ maiestatis humanæ.

- 1 Privantur hi filij patrum successione, & aliorum extraneorum.
- 2 Filia successione parentis privantur, obtinent tamen legitimam in bonis maternis.
- 3 Non privantur hi filij donatione inter vivos.
- 4 Bene tamen donatione causa mortis.
- 5 Contrahunt pœnam infamæ filij, sed non filia.
- 6 Sub iis pœnis comprehenduntur filij emancipati spurij post delictum parentum geniti, non ante.
- 7 Non comprehenduntur clerici, neque nepotes.
- 8 Filia satis dubium est, an comprehendantur.

9 Plures DD. censent supradictas pœnas consuetudine abrogatas esse.

10 Casu tamen, quo contrahuntur debet crimen esse contra Imperatorem. Regem aut eius lateri assistentem.

Vl supradicta doctrina de pœnis filiorum committentium hæresim clarius eluceat, placet subiungere pœnas impositas filiis reorum læsæ maiestatis humanæ. Vt inde cognoscatur in quo differant, & qua ratione benignius Ecclesia procedat in punitione delictorum, quam respública secularis.

1 Primò non solum ij filij privantur parentum successione, sed etiam aliorum proximorum, & extraneorum ex text. in leg. quisquis, §. filij, C. ad leg. lul. maiest. cuius verba sunt: Filij eius, quibus vita imperatoria specialiter lenitate cõcedimus (pater enim debere perire supplicio in quibus paterni hoc est hæreticis) criminis exempla metuntur à materna vel avita, omnium etiam proximorum hereditate ac successione habeantur alieni, & testamentis extraneorum nihil capiant, sint perpetuè egentes, & pauperes. Ex quibus verbis constat amplius prius hos filios quam filios hæretici, quod & notavit Anton. Gom. de delictis, c. 2. n. 13. Menoch. consil. 75. n. 2. & seqq. lib. 3. Decian. tract. crim. lib. 7. c. 31. n. 2. Farinac. de crimine læsæ maiest. q. 116. n. 75. Sanch. lib. 2. c. 29. n. 13. cum filij hæreticorum secundum probabilior sententiam supra positam non priventur succedere ex testamento, & ab intestato ascendentes contingunt, & extraneis catholicis. Aduerto tamen si tempore quo pater crimen commisit, hereditas matris, vel avitæ sit filio delata etiam si filius professionè nondum apprehenderit non videtur illa privandus ex crimine patrum, quia iam habet ius quæsitum ad illam: iure autè quæsitio non privatur filius ob crimen patris, sic Grammat. de c. s. num. 13. in fine per textum in l. 2. ff. de interdict. & relegat. Farinac. de crim. læsæ maiest. q. 116. num. 110.

2 Sed quid de filiabus, an hæc ob delictum parentis priventur successione; Et quidem indubitanter est legitimam in bonis paternis obtinere, ac si pater non deliquisset: habet expressè d. l. quisquis, §. ad filios, C. ad leg. lul. maiest. & reddi ibi ratio huius specialis favoris, quia filia propter sexus infirmitatem minus auctora creditur, quam masculi. sic pluribus relatis notavit Farinac. q. 116. n. 94. Anton. Gom. tom. 3. var. c. 2. n. 13. v. filia v. r. d. Perreg. de iure fisci lib. 3. §. 9. n. 8. Dec. tract. crim. lib. 7. c. 41. n. 13. Dixi legitimam in bonis maternis obtinere. Nam licet in d. l. quisquis, solum quarta bonorum maternorum pars filibus concedatur id est, quia sola illa quarta pars erat legitimam ex coe communi. At cum iure nostro regio deducta quinta parte bonorum omnes alia quatuor partes sint filiorum legitimæ efficiunt sanè omnes has à matre accipere posse filiam, ac si eius parens, reus non fuisset maiestatis: sic notavit Greg. Lop. l. 2. §. 2. §. gloss. penult. notter Mol. tom. 3. de iust. disp. 6. §. 8. n. 13. in prior. parti. Sanch. lib. 2. in Decal. c. 29. n. 10. imò ex bonis parentis condemnari filias feminas dotandas esse firmat plurib. Farin. 1. p. 1. de delictis & pœnis q. 24. n. 47. Adde successione solum parentis condemnari privari, eo quod bona illius sint sisco addicta. Aliorum autè cõ sanguineorum, vel extraneorum successione minime privatas esse, quia textus in dicta l. quisquis, distinguit inter filios, & filias: & filios affirmat hac succedendi potestate privari. Cum ergo nihil de filiabus decernat, comprehendit non debet in lege ita tigi, & acerbare Greg. Lop. & Mol. & Sanch. sup. Clar. præf. §. læsæ maiest. n. 1. c. v. r. s. e. h. autem pœnæ Gigas de crim. lib. 1. §. 4. Dec. tract. crim. lib. 7. c. 41. sub n. 12. Farinac. q. 116. n. 56.

3 An autem hi filij sicut privantur successione priventur etiam qualibet donatione inter vivos. Privari inclinat Gigas de crim. læsæ maiest. lib. 3. r. v. de pœnis, quas filij incurrun. q. 2. in fine. mortis, quia ratio expressè text. in dicta l. quisquis, æquè militat in donatione, ac in successione. Excluditur enim filij à successione matris, & aliorum, vt sint perpetuè egentes, & pauperes perpetuè egestate sortentes, ita quod mors sit eis solatium, & vita supplicium. Quæ ratio omnino frustratur, si capaces sint recipendi aliquid ex donatione. Verùm à communi benigna, & favorabili Doctorum sententiâ recedendum non est, sed omnino affirmandum hos filios, sicut & filios hæreticorum capere esse cuiuslibet donationis inter vivos, quia supradicta lex nihil de donatione loquitur, sed solum de successione. At successio restat, & intestati nihil cõmune habet cum donatione l. verba contrahunt, ff. de verb. signific. Quapropter ex incapacitate successio est ex testamento, vel ab intestato inferri non potest in capacitas acquirendi ex donatione, l. inter stipulantem §. sacram, ff. de verb. obligat. Neque obstat militare in præsentem eadem rationem in donatione, ac in successione, vt dispositionem supradictæ legis ad donationem extendamus, quia cum sit lex summè penalis, & odiosa, non debet ex identitate rationis extensa cõcedi. Quod si dicas in præsentem non tam ex extensione rationis, quam ex dispositione ipsius legis donationem comprehendendi, illis, inquam verbis, sint perpetuè egentes, & c. quibus Imperator videtur velle filios sic delinquentes in paupertate perpetua existeri. Respondemus, cum hoc clarè non constet, sed sub dubio in dubio materia penalni non esse extensionem faciendam, sed iuxta superiorum dispositionem verba illa limitanda esse: ita vt sit sensus. Hi filij sint perpetuè egentes respectu successiois quod est ex privatione successiois latè colligebatur ad ampliorè declarationem affirmandum.

est, verba illa addita esse: & ita docent Gregor. Lop. Mol. supra, & Sanchez. n. 11. Fatinae. q. 116. n. 112. Decian. n. 21. Percegr. de iure...

4. Notante dixi hos filios priuatos esse donatione causa mortis, quia haec sapit vltimam voluntatem, & aequi ualer successio...

5. Secunda pena, quam ij filij incurrunt, in qua haereticorum filios excedunt est infamia: habetur expresse in dicta. l. quisquis...

6. Sed dubium est, qui nomine filiorum comprehendantur in his penis statutis in l. quisquis. Et dicendum est primo...

7. Quarto non comprehenduntur clerici, quia ratione dignitatis videntur excepti Giga de crimine laesa maiest. lib. 3. rub. de penis...

8. Secundo non leue dubium est, an comprehendantur filiae in his penis etiam mater crimen laesa maiestatis commiserit...

9. Quomodo non comprehenduntur nepotes, quia in dicta. l. quisquis solemus mentio filiorum facta est. At sub nomine filij in materia...

10. Conceduntur ser defensionem legitimam, citantur partes ad audiendam sententiam, & sententia pronunciat in scriptis.

11. In crimine haereticis procedi posse simpliciter, & de pleno & abique aduocatorum, ac iudiciorum strepitu, & figura...

9. Denique duo sunt maxime aduertenda. Primo plures De haereticos non infamiae notae affirmare penas eorum in dicta. l. quisquis...

10. Secundo est aduertendum casu quo supradictae penae ad filios committentis crimen laesa maiestatis extendantur...



DISPUTATIO VI.

De modo iudicialiter procedendi in causis fidei.

1. Vt in disputatione deseruare possunt plura, quae in superioribus dicta sunt. Quae autem desiderari pollunt, subiciemus.

PUNCTUM I.

Qua ratione in crimine haereticis summarie, & sine figura iudicij procedatur.

- 1. Posse Inquisitores procedere simpliciter, & de pleno, absque iudiciali strepitu, est decisum varijs rectoribus.
2. Non oriantur ad se procedendum.
3. Expletur quid imponeret supradicta clausula, simpliciter & de pleno & absque iudiciali strepitu.
4. Integra remanere debent quae sunt iuris naturalis.
5. Omitti potest libellus, & litis contestatio.
6. Agitari, & sententiarum haec causa de bus feriat.
7. Ampuntur dilationum materia.
8. Citatio requiritur, sed unica sufficit.
9. Iuramentum calumniae praestari debet, quomuis si omittatur, non obinde processus vitabitur.
10. Conceduntur ser defensionem legitimam, citantur partes ad audiendam sententiam, & sententia pronunciat in scriptis.

11. In crimine haereticis procedi posse simpliciter, & de pleno & abique aduocatorum, ac iudiciorum strepitu, & figura, deciditur expresse in cap. statuta. in princ. de haereticis, in 6. & notant omnes, & extat constitutio Alexand. V. anno 1251. incipiens, Cupientes inquisitionis negotium...

DE INQUISITIONE ALIQUORUM...